

PROTOKOLL

Projekt	Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneering
Teema	Trassialternatiivide esmaste võrdlustulemuste tutvustamine
Kuupäev	09.12.2025, 17.30–18.30
Asukoht	Paide Muusika- ja Teatrimaja
Protokollija	Anni Konsap
Osalejad	Registreerimislehel (17 osalejat)

- Päevakava
- 1. Kus me täna oleme?**
 - 2. Trassialternatiivide võrdluse ja uuringud**
 - 3. Mis saab edasi?**
 - 4. Küsimused, arutelu**

Avaliku arutelu ettekandega saab tutvuda projekti kodulehel, <https://riigiplaneering.ee/riigi-eriplaneeringud/eesti-lati-neljas-elektriuhendus/eesti-lati-neljanda-elektriuhenduse>.

Arutelu

Küsimus: Miks maasse ei panda elektriliine?

Priit Heinla, Elering AS (edaspidi Elering): Üks asi on hind – õhuliin on lihtsalt kordades odavam. Lisaks, õhuliin on oluliselt turvalisem kui maakaabel. See ei tundu esmapilgul loogiline, kuid kui juhtub rike, võtab õhuliini parandamine mõnest tunnist maksimaalselt ühe päevani. Maakaabli puhul võib parandamine võtta aega kuid, sest see nõuab erimeeskondi ja eritehnikat. Ka näiteks meie kolleegid Ukrainast soovivad ehitada õhuliine. Oleme tellimas ka uuringut, mis tooks eraldi välja õhuliini ja maakaabli rahalise erinevuse, sh talumistasudega seonduva.

Küsimus: Kas trassieelistused võivad veel muutuda? Kas alternatiivid, mis on nõ hallid, on laualt maas?

Evelin Kuusik, Skepast&Puhkim OÜ (edaspidi SKPK1): Teoreetiliselt võivad eelistused mõjude hindamise käigus veel muutuda.

Marion Mets, Skepast&Puhkim OÜ (edaspidi SKPK2): Täpset tõenäosust, kumb trassivariant eelistuse saab, on raske välja tuua. Seda peavadki eksperdid hindama hakkama. Täna on kaks trassialternatiivi pigem võrdsed.

Elering: Meie eelistus on olemasolev trassikoridor. 110 kV ja 330 kV õhuliini ühist trassikoridori kasutades hakkaksid mõlemad liinid asuma ühtedel mastidel.

Küsimus: Järvakandi–Paide lõigus on enamik eelistuskomponente soodustavad, va nahkhiirte levikuala. Uuringu tulemuste põhjal on Reopalu ja Väätsa juures mõju neile kahjulik. Kas see nahkhiirte variant võib hakata prevaleeruma? Ja esile tulevad alternatiivid 1 ja 8? Eelistaksin neid mitte kaardil näha.

SKPK2: Palusime kõikidelt ekspertidelt, et nad ei määraks üksnes eelistusi, vaid ka alternatiivide välistavad kohad. Siin on eksperdid ütelnud, et kõik alternatiivid peaksid nahkhiirte vaates olema realistlikud..

Elering: Eskiisprojektid koostatakse alternatiividele, mis kulgevad Paidest otse läände. Tõenäosus, et jõuame mõju hindamise käigus selleni, et kumbki alternatiiv ei sobi ja peame hakkama hindama kolmandale kohale jäävat alternatiivi, on väga väike.

Kommentaar: Alternatiiv Järvakandi–Paide 1 lõikab ka linna rohevööndisse sisse.

Küsimus: Kes annab raadamise loa? Mure on selles, et maa justkui jääb mulle, aga Elering võtab koridoris metsa maha. Tegemist on 35 kV õhuliiniga.

Elering: Kui tegemist on 35 kV õhuliiniga, ei ole see kahjuks Eleringi liin. Elering raadab tõesti oma liinikoridorides võimalikult laialt, et vältida rikkeid. Maaomanike negatiivsed kogemused tulevad tihti nõukogu ajast pärinevate elektriliinidega. Elering rakendab ikkagi praktikat, kus koridoris toimuv lepatakse maaomanikuga kokku ning kui näiteks raietööde käigus rikutakse kokkulepet, vastutab selle eest täielikult Elering.

Küsimus: Kas teavitatakse ka neid maaomanike, kes mittevalitud koridori jäävad?

SKPKI: Kõik maaomanikud jäävad infovoogu kuni planeeringu kehtestamiseni.

Küsimus: Kas 80 m on lõplik koridori laiusvõi on mänguruum? Kas maste on võimalik nihutada näiteks maaharimise otstarbekuse tagamiseks?

Elering: 140 m koridor kavandatakse planeeringuga, kuid lõplik kitsendus kehtestatakse hiljem seal sees vaid 80 m koridorile. Mastide jm asukohti saame muuta ja täpsustada projekteerimise käigus, et parandada vaadeldavust vms. Kehtestatud koridorist välja liin minna ei saa, täpsustada saab üksnes kehtestatud 140 m sees.